

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
 = Megállapodás szerint.
 Nyilttér soronként 1 K.
 Kéziratokat
 nem küldünk vissza

Hangulatok.

A politika berkeiben csend honol. Egyelőre szünetel a közélet s az általános figyelem inkább a mezők felé irányul, ahol most gyűjtik össze egy rossz gazdasági év keserves munkájának silány gyümölcsét. Az aratás eredményétől függ a mi jólétünk, vagy nyomoruságunk, tehát erőnk vagy gyengeségünk is. Bizony a kalász adja nekünk még a politikához is az energiát. Ha az anyaföld jól fizet; ha a rög maghálálja a munkát s beköltözik a megelégedettség az uri kastélyokba és a paraszt házikókba, akkor jobban tudunk lelkesedni, küzdeni és ellenállni, mint amikor üres a esür, drága a kenyér s a mezőkön dolgozó munkásnép elkeseredetten néz a tél elé, az ur pedig aggodalommal várja a bankok leveleit, amelyekben bizonyos határnapok közeledtére figyelmeztetik.

Amikor az embernek üres a tarisznyája, elfogja a pessimismus. Nem tud sok jót remélni a jövődtől. Mindent fekete színben lát s ha már a természet megcsalta, nem mer bizakodni az emberekben sem. A tömegeknek pedig megvan az a rossz szokásuk, hogy a nyomoruság okait mindig másokban látják és szeretnek bűnbá-

kokat keresni. A nyomorusággal küzdő nép nem hisz és nem bizik.

Nálunk ebben az esztendőben minden társadalmi réteg a nyomorusággal küzdök. Mert rosszul termett a föld s mindnyájan oda vagyunk tapadva egész existenciánkkal a földhöz. A földművest megnyomorítja az adó és a takarékpénztár. Az urnak keserves gondokat okoz a pénz nélküli állapot. A kereskedő üzletének pangása miatt panaszkodik; az iparos műhelyében nincs munka; a diplomás nép, a honaraciór, a tisztviselő nyög a drágaság terhei alatt; a munkásnak megcsappant a keresete és szorongva lesi: mikor száll le a kenyér ára. Eközben pedig arról beszél a fáma, azt duruzsolja a magas diplomácia, hogy az európai egyensúly borotva élén táncol, tehát fegyverkezni kell, új hajókat muszáj építeni, az annexiók költségeket a bőrünkéből is ki kell rázni, szóval a magasabb államérdekek egy gyenge milliárdot követelnek.

Ki tudna rózsás képeket festeni a jövődtől? Ki meri biztatni ezt a szegény országot azzal, hogy jobban is lesz még valaha? Jó aratás után persze könnyebb volna jó hangulatot ébreszteni, de ma nem megy. Bő ebéd alatt, rakott asztal mellett

lelkesít a toaszt, de a sovány ebéd nem alkalmas hangulatok keltésére. Már pedig nálunk sok, sőt talán minden a hangulattól függ. Hiszen az egész közélet félig meddig csak hangulat, frázis; egy kis lelkesedés, sok reménység, hiszékenység, bizalom s a végén csalódás.

A sok csalódás azután megtanította az embereket arra, hogy a hangulatok értékét túl ne becsüljék s inkább pessimisták legyenek. Ha ezt a pessimismust még a nyomoruság is támogatja, akkor azután nehéz dolog azt a rózsaszínű ködöt megtartani, amely eltakarja előlünk a valóság rideg képét.

A szegénység veszedelmesen elernyeszti az erőket, megcsappantja a lelkesedést és számítókká teszi az embereket. Szegény országnak nehéz eszményekről beszélni s az éhezőknek legnagyobb kincs a kenyér.

Az ősz, a nehéz terminus napról napra közeledik. Talpra kellene állnia az egész nemzetnek s bele kellene olvadnunk egy nagy eszmébe, egy szent célba minden erőnkkel, minden gondolatunkkal. Amikor bezárták az ország házának ajtaját s az őszig halasztást adtak a válságnak, úgy éreztük, hogy a lelkesedés tüze az égig fog lobogni; hogy elkezdődik egy magas-

A kis Marica.

Írta: Pataky István.

Pap Mihály luj Tógyer a máramarosi oláh legényeknek is diszpeldánya volt. Nagy termetű, egészséges, erős. A nagy hideg, vagy a nagy meleg hatással nem voltrá; rendületlenül, kitarással folytatta azt, amit megkezdett. Sőt ha valamely munkát, például erdőirtást elvállalt, eszébe sem jutott, mint többi társainak, hogy napközben enni is kellene. Alkonyatig hallatszottak szüntelen azok a balta-vágások, a melyeknek messzehangzó döngése elárulta, hogy most a nagy Pap Mihály luj Tógyer halomra dönti az ős-fákat.

Ott lakott Borsa falu felett, a főszoigabiró havasa alatt egy kis házikóban, melyet apjától, Tógyer luj Mihálytól örökölt. Kellott ezen megkülönböztetés, mert a fél Borsa Pappokból állott. Sokszor a nagyapa nevét is oda kellett bigyészteni, hogy tudja az ember, hogy melyik Pappról van szó.

Ez a nagy, hatalmas ember csak a munkának élt s bár 24 éves volt, eszébe sem jutott, hogy asszonyt hozzon a házikóba.

Pedig utánna nézett ám a legjobb módu gazda lánya is. Mert szép ember volt Mihály. Olajbarna arcán piros színárnyalat volt s két kis fekete bajusza a természetből ápolva kunkorodott felfelé, sötét haja pedig gön-lör fürtökben omlott válláig.

Egyes tanácsadó asszonyok kerülgették is Mihályt, hogy ide s ide bizvást mehet leány-nézőbe, de Mihály, nagy falatokban nyelve a puliszkát, azt mondta: minek, megtudok én magamnak főzni — s midőn az anyókat megkínálta a magafőztjéből, elkellett ismerni, hogy ezt asszony sem tudná jobban megfőzni.

De aztán Mihály mégis csak bele botlott a szépnembe. Egy este az erdőből jött haza, az utban utolérte a nagy vihar, amire különben Mihály nem sokat adott, mert mit sem törődve a záporral, ép oly nyugodtan haladt lakása felé, mintha a legszebb idő volna. De nem így, akivel találkozott. Egy 15—16 éves lány egy fa alá huzódva didergett, előtte egy kötéllel átkötött fűcesomó. Az özvegy dászkal legfiatalabb lánya, a Mari volt.

A nagy, természetes oláh megállott a lány előtt.

— Mariska, maga át van ázva.

— Fázom — felelt didergősen a lány. A tehenünknek szedtem füvet s utolért ez a vihar. A lány arca majdnem hófehér volt; kifejlett ugyan, de gyenge teremtsnek látszott; az arca oly szép, hogy a legelőkelőbbek közül is sokan eseréltek volna vele.

— Az én lakásom nem messze van, jöjjön velem — szólt a lányhoz Mihály.

— Mennék, de alig bírok állani, el nem bírom ezt a sok füvet.

— Azt én viszem — szólt Mihály s vállára dobta a jó nagy csomagot.

S elindult.

A lány utánna reszketve, dideregve.

Egyszer Mihály visszanezett. A lányból kinézett a nagy fájdalom. Bőrig át volt ázva.

— Haj, hisz maga megfagy — szólt Mihály. Azzal szétvetve bekecsét, jobb kézzel felemelte a lányt, mint egy pehelyt, a kebléhez fektette, kezével átkarolta s azzal balkezevel a csomó fűvet tartva, futva indult lakása felé.

Odaérve letette a lányt ágyába, melyen alul is medvebőr volt, meg takaróul is s azzal gyorsan tüzet gyújtott kemencéjébe.

A lány a nagy fáradságtól, a meleg medvebőrök közt elaludt. Mihály pedig az előre elkészített lebbenes-levest odatette a tűzhöz. Mire a lány a meleg szobában felébredt, készen lett a leves s Mihály odavitte az ágyhoz s megetette a lányt, aki ezután vigán ugrott ki a medvebőrök közül és azt mondta, nagyon jó volt, most már nincs semmi bajom.

— Jól van Marica. Ugy-e jó levest tudok csinálni?

— Jót, Mihály bácsi, bár én is csinálhatnék magának.

— Itt?

A lány, a szép kis gyöngye lány, ránézett a nagy erős emberre.

— Itt, itt — felelte aztán lassan.

tos hadjárat a nemzet igazáért; elkezdődik a szervezkedés országszerte, hogy mire eljönnek a nehéz napok, egy sorban álljon az egész ország, megmozduljon még a rög is, követeljen és parancsoljon a nemzet egységes akaratának hatalmával.

És amire learatunk, arra ébredünk, hogy szegények vagyunk. Arra eszmélünk, hogy a tegnapi csak hangulat volt, a ma pedig egy leverő valóság.

Jól spekuláltak azok, akik elodázták a válságos kérdések megoldását. Elszakították egy időre a politika és az ország közvéleménye között a kapcsolatot. Hadd foglalkozzék a magyar ember a maga bajával. A politikai kérdések pihenjenek, a haza sorsa feletti aggodást váltsa fel a kenyérkérdés, amely magasabb célok után való törekvésben mindig rossz tanácsadó. Amire magtárba kerül a rossz termés, amire megjön az adóvégrehajtó, addig szép csendesen megcsappanik a lelkesedés, elalszik az indulat és sokáig tart, amire egységes közhangulatot, erős közvéleményt lehet teremteni. Mert a nagy fellángolásokat mindig nagy elernyedés követi.

A kishitőség, bizalmatlanság önmagától is megszületik. És bizony mondom, itt leselkedik az már közöttünk. A népben pedig nagyon hamar megerősödik, ha rossz esztendő köszönt rá. Ha egyetlen reményességét sem látja valóra válni, ha csak új küzdelmet, új bajokat s új terheket rak rá a természet, az állam, a közérdek; a mikor mindig csak újabb küzdelemről, újabb áldozatokról hall beszélni, kézzel fogható, a nagy tömegekre, a misera plebsre nézve a mindennapi lét küzdelmeiben reális értékkel bíró eredmények pedig késnek: akkor nehéz a magasabb nemzeti célokat megértetni s lelkesedést

keltetni. Nehéz az élet reális szükségleteit hangulatokkal pótolni, az éhező embert reménységekkel táplálni.

Már pedig hosszú ideig tartó erőfeszítés, küzdelem és lelkes munka eredményeként még mindig csak ott vagyunk, hogy nem tudunk mást vinni a népnek, mint lelkesítő hangulatot és délibábos reménységeket. Mert bénák vagyunk és lenyűgözöttek. Erőnket arra kell felhasználnunk, hogy felszabadítsuk a kezeinket s csak azután következik az eredményes munka.

A milliók pedig látják, hogy a legkiválóbbak, a legerősebbek is gyengék s nem merik várni a küzdelem gyümölcsét, a munka eredményét; feléled a kishitőség, ellanyhul minden erély.

A képviselők ki fognak szállni a kerületeikbe, hogy beszámoljanak s erőt gyűjtsenek. És találnak majd egy szomorú, levert, közönyös népet, amely nem olyan hangulatos és lelkesedő, mint volt évekkel ezelőtt. Bizalmatlan és gyanakodó; a magasabb célokat lekicsinyli a saját bajai mellett s nem lelkesíti fel a legszebb beszéd, a legnagyobb eszményi igazság sem, mert lelkében cinikus lett és önzővé tette az étellel való küzködés, bizalmatlanságot keltett benne az, hogy az évtizedek óta hangoztatott ígérek morzsákká zsugorodtak össze, csak a terhek nőttek, dagadtak, sokasodtak.

Radikális és alkotó politika kell a nemzet millióinak. A hangulatokból, a melyek változnak, mint a kaleidoskop, épen elég volt. A nép nem érti meg a hajszál finom közjogi elméleteket, nem érti meg az opportunitást. Eredményeket vár. A példa ragadja magával, nem a hangulat. Kitartást és erőt keres a vezéreinek,

pozitív eredményeket a politikában. És ha minden küzdelmet csak egy keserű tapasztalattal fejezünk be, az energia mindig fogy, mindig lanyhább lesz.

Ha most is csak negatív eredményhez jutunk; ha azt a pártot is, amely a nép reményeinek és vágyainak letéteményese volt évtizedeken keresztül, meg tudja morzsolni a bécsi reakció, akkor ki támasztja fel még egyszer a nép hitét és bizalmát?

Néhány szó, Zalavármegye „Tüzoltó Szabályrendelet”-éhez.

Czobor Mátyás, megyei aljegyző ur által, Zalavármegye érvényben levő Szabályrendeletét cimen kiadott könyv 162 és az azt követő lapjain olvasható vármegyének tűzoltói szabályrendelete.

E szabályrendelethez óhajtok néhány szót szólni, a nagy nyilvánosság előtt. Egyrészt hogy az intéző körök előtt feltárjam orvosias végett azokat a hiányokat, mik e szabályrendelet rendes és pontos végrehajtása elé akadályul gördülnek, másrészt, hogy vármegyének tűzoltói szövetségének nagyérdemű elnökségét már ezúton is kérem, hogy a f. évből tartandó szövetségi nagygyűlés tárgysorozatába a hiányok orvoslásának tárgyalását is vegye be; hisz a Szövetség, mint szakközeg, megfontolt indítványainak beikkélezése s végrehajtása elől a megyének elzárkózni nem lehet akkor, mikor oly fontos ügyről van szó, mint a magán és köztulajdon minél hathatósabb és biztosabb megvédése!

A mai szabályrendelet, jelen alakjában pedig ehhez nem elégséges!

Nem elégséges pedig azért, mert vész esetén nemcsak tűzoltóságra, hanem oltásra van szükség, hanem az oltásban szakszerű eljárásra is.

De hát hol tanulják meg a szakszerű oltás taktikáját a tűzoltók s azok vezetői?

Mert állítom, hogy a jegyzői kar, a mai bokros elfoglaltsága mellett, csak igen kevés helyen képes a tűzoltás tanításával is bíbelődni. A tanítói karban talán benn van a jóindulat, de a tanítók inkább, ha képesítettnek érzik magukat, az önkéntes tűzoltóságot állítják fel.

Ki legyen hát a kötelezett tűzoltóság vezetője?

Mielőtt e kérdésre felelnék, legyen szabad egy kissé kitérnem s a sok helyen tapasztalható ferdeségekre rámutatnom, azért, hogy e tények

— No jó, — felelt Mihály — akkor beszélünk az anyáddal Marica. Te tehát ide jönnél?

— Ide, ide — felelte a lány és észre sem vette, hogy ott van a Mihály széles mellő.

— No jól van, édes szép Maricám, akkor nem teketóriázuok sokat, hanem menjünk mindjárt. Az eső elállt, a sár nagy, sötét van, senki sem lát, tehát viszlek téged is, meg a füvedet is.

És azzal tette, amit mondott. Most már odasimult a lány ahhoz a széles mellhez és mintha Mihálynak is sokkal, de sokkal könnyebbnek tetszett volna a teher.

Szinte rosszul esett, hogy már elérték az özvegy dászkalné házat.

Csak az ajtóban tette le édes terhét. Felesleges mondani, hogy utközben Mihály a lánynek arcát, nyakát összecsokolgatta. Nehogy megfázzék.

És aztán bekerült a szép kis Marica a Papp Mihály luj Tógyer kis házába, ami épen egy kilométerre volt a falu utolsó házából.

Boldogan éltek ott. Ha estefelé jött az erdőből haza Mihály, Marica elibe futott, Mihály ölében vitte haza picit feleségét. Olyan könnyű volt Mihálynak, mint másnak egy kis hizelgő maeska.

Mihály minden évben egy-két kisebb-nagyobb medvét agyonvert. A bőröket eddig nagyjából eladta, de azután nem. Téli időre még az ajtóra s medvebőrt akasztottak.

Csak egy baja volt a kis Maricának. Ó nagyon szeretett beszélgetni s mint a dászkal leányának, ismeretköre is nagyobb volt mint a Mihályé, de Mihály mellett szófukar is volt. Ölelésből, esőből jutott elég a kis Maricának, úgy, hogy reggel bágyadtan maradt a meleg ágyban és csak délután bujt ki, a midőn Mihályt várta s midőn az megérkezett, ismét csak a mellérebujt s ölelte, csókolta a nagy erős embert, aki szívesen viszonzta a forró, vágyó csókokat.

Egy délután, a midőn Mihály kissé korábban jött haza az erdőből, a kis Maricát egy hegyoldalon látta ülni, mellette egy kis urias legénykével. Nagy beszélgetésben voltak elmerülve, úgy, hogy észre sem vették Mihályt, csak midőn mellettük dobbant meg a nagy ember lába alatt a föld.

A kis Marica felugrott s rögtön Mihály nyakába csimpaszkodott. A fiatal legényke is felugrott és csak nézte, hogy a kis Marica most már ő róla nem is tud semmit. Alig ért a hónaljig Mihálynak.

— Ki ez? kérdé Mihály.

— Segédtanító a faluban.

— Kis dászkal — szót Mihály. No menjünk Marica.

S ott hagyták a legénykét.

A kis Maricának nagyon jó kedve volt, még forróbban, tüzesebben ölegette Mihályt s el-

beszélte, hogy milyen jól kibeszélgette magát a kis legénykével.

A kis Marica reggel arra sem ébredt fel, hogy Mihály elhagyta a házat. Dél felé ébredt fel, evett egy keveset, aztán kiült a ház elé, fáradtan.

— Édes Mihályom — suttogta olykor és szemét behunyva maga elé képzelte a nagy, erős, kitartó Mihályt.

Észre sem vette, hogy kis mezei virág csokorral mellette volt a kis dászkal.

— Lásza Marica, ezeket magára gondolva szedegtettem, magának hoztam.

A kis Marica megélné, kacagott.

— Na üljön le s beszélgessünk.

A kis dászkal leült.

— Egy kis jutalmat is kérek e virágokért.

— Mit?

— Egy csókot azokról a szép ajkáról.

— Mit csinál vele?

— Az nekem egy kis menyország volna.

— No hát én nem fosztom meg a menyországtól. Itt van.

S odatartotta ajkát. A fiatal ember használta az engedelmet s megcsókolta a majdnem védetlen ajkat s eközben meg is ölelte Maricát.

Marica eltolta kezét.

— Ez nem tartozik a kis menyországhoz.

— De a csókhoz igen.

— Akkor azt sem kap.

mint egy támpontjai lehessenek a cikkem végén felsorolt kívánalmaknak.

X községben kiűtött a tűz. Szép, esendes vasárnap délután. A faluban van mindenki. Szaladnak a feekendők. A tűzhöz érve felszerelik úgy a szívó, mint a nyomó oldalt. Huz-zák a feekendőt, várják működését. De hiába, a mi legjobban kellene: a víz, az nem jön sehoh! Véletlenül ott voltam én is, egy jó barátommal látogatásban. Megyek a feekendőhöz, s a már pár lépésre hallható bugyborékolás nyomra vezetett. Ugyanis a nyomó tömlőket a szívó és a szívókat a nyomó oldalra szerelték, így a szívás helyett befújattak a kutba. De hát ki okol-hatja őket ezért?

A feekendőt köteles a község beszerezni. A tűzoltóságot köteles felállítani, de nincs gondoskodva egyénről, ki azokat szakszerűen ki is képezze.

Egy szomszéd községben óriási szélvész közepette ütött ki a tűz, a falu felső szélén. A szél söpörte a füstöt, a pernyét, a parazsat, gyújtva, rombolva, mindig tovább és tovább! A helybeli tűzoltóság elég gyorsan érkezik. A füstöt, pernyét kikerülendő, hátulról hatalmas sugárral támadják a tüzet, hogy szinte tépi az a tetőt, szaggatja az égő zsarátuokot egyenesen a vihar ölébe, hogy az repithesse tovább a 10-ik s 20-ik tetőre. Mire a szomszéd községek megérkeztek, fél falu lángban állt, s 5-6 feekendővel elég volt utját állni a bős elemnek, mit a helybeliek segítettek a szélvész karján hajtani tovább és tovább.

De hát dobhat-e valaki reájuk követ?

Szólt-e valaha valaki nekik arról, hogy a tűznek elébe kell állni s nem kergetni azt! Tanított-e valaki őket arra, hogy míg láng van, addig a szórt sugarat alkalmazzák?

Nem! Hisz nincs gondoskodva oktatók kiképzéséről.

Egy harmadik községen, vasárnap délután utazva keresztül a községi tűzoltóság gyakorlatozott, a falu apraja-nagyja jelenlétében. Har-sány vezényszavak mellett fordulnak jobbra-balra, előre-hátra, katonai pontossággal. Érdekelt a dolog s leszállva kocsimról, gyönyörködtem én is a rend s menet gyakorlatokban. Majd oda menve a vezénylőhöz, kértem őt, hogy egy kis feekendő gyakorlatot is sziveskedjék a kedve-mért rendezni, nem sajnálom az időmet, hisz a szabályos rend gyakorlatból csak annál ki-válóbb szorgyakra következtek.

— Azt kérem nem tudunk, még azt nem gyakoroltuk! volt a válasz.

— Hisz ez a fő, a másik csak a parádéhoz tartozik! feleltem én.

— Igen ám! — mondá ő — de közülünk

— Hát akkor anélkül még egyet.

— Most nem, előbb beszéljen, mi történt, mi van a faluban.

— Mióta nem volt ott?

— Másfél éve; a mióta Mihályé vagyok.

— Hogy lehet megállani?

— Nem vágyom rá, csak azt szeretném, ha ide többen jönnének, beszélgetnének, a míg Mihály hazajön, akkor pedig menjenek el, mert nekünk, ha ketten vagyunk, más nem kell. Na beszéljen.

Elmondott erre minden igaz és nem igazat a kis dászkal s aztán kérte a esőket.

— Itt van, de a keze ne járjon.

Ugy is lehetett. Ugy is jól esett.

De ekkor bősüzt kiáltás hallatszott az erdő felől s vad ugrásokban közeledett Mihály.

A kis Marica mintha misem történt volna, felvillanyozva ugrott fel s futott Mihály elé.

A kis dászkal pedig halálsápadtan nézett a gyorsan közeledő felé s gondolta, hogy mégis furesa kis asszonyka lehet az, aki esőket is enged, de mihelyt a férje jön, mást nem is lát, még a esőkre sem emlékszik.

Mihály dühödten lépett a kis emberhez s megragadta úgy, hogy az fájdalmában felsikoltott.

— Te kis kotnyeles — dörmögé Mihály — s aztán felemelte, hogy elhajtsa.

senki sem tudja, hogy hogyan kell azzal gyakorlatozni!

És kérem meggyőződhetik arról mindenki, ki érdeklődik a dolog iránt, hogy ez így van, nem három községben, de legalább minden harmadikban. Ily tűzoltással s ily tűzoltósággal pedig nincs elérve az a szép, nagy és nemes cél, mi a nemzeti vagyonnak a tűzzel szembeni megvédésére van irányítva.

A gyakorlat terére kell lépnünk. Áldozattal jár biz az, de az áldozat bőven megtermi a maga gyümölcsét! Hisz az egyéni vagyon megvédése a nemzeti vagyon szaporodása, és sokkal kisebb az áldozati percent a gyümölcsözés percentjénél!

A megyének elmulaszthatatlan kötelessége tehát a szabályrendeletében lerakott alapra a falat s a tetőzetet is reátrakni, hogy fáradsága, kitűzött szép és nemes célja szappanbuborékká ne váljon.

És hogyan?

E kérdésre azt hiszem, nem felelhetek észszerűbben, mint:

A szövetség minden évben tartana 2-3 hetes tanfolyamot, hova minden járásból beküldendő volna 1-2 egyén, olyanok, kik majdan járásukban e téren a vezető szerepet is képesek vinni. Ezek kiképzése után járásonként és évenként rendezendő volna a járási tanfolyam 1-7 napi időtartammal, hova a járás minden községéből, nagyobb pusztájából berendelő 1-1 egyén, a község költségére, kik azután otthon a község tűzoltóságát oktathatják ki a tűzoltás elemeire, taktikájára, a feekendő és a szerek kezelésére.

Igy rövid egy év alatt az egész vármegye összes községeiben lenne tűzoltóság, nemcsak névleg, de tényleg is.

A megyei tanfolyam költségeit viselné a megye.

A járási tanfolyamokon a tanfolyam vezetőinek tiszteletdíját a járás, a hallgatókét az egyes községek viselnék.

Nem oly nagy áldozat, mit meghozni — az ellenértéket tekintve — ne lehetne.

Ezzel azonban csak a falak vannak az alapra felépítve. A tetőről is gondoskodni kell, hogy a felemelt falak szét ne ázzanak.

A tető pedig: a felügyelet:

16 éves tapasztalatom az, hogy ott, hol akár önkéntes, akár kötelező tűzoltóság alakult, az első pár év után a legtöbb helyen meg is semmisült. Az első évben kedvelt gyakorlatok a másodikban már lanyhán folytak, a harmadikban sehogy.

Okát abban látom, hogy nincs egyáltalán felügyelet s ha van, az is nem szakszerű felügyelet. Mert különbség van a kettő között: az

De midőn meglátta annak fájdalomtól s halál-félelemtől eltorzult arcát, lassan letette.

— Te, te, többé meg ne lássalak s azután jobb kezével ellökte magától.

De a lökés oly nagy volt a gyenge embernek, hogy tiz lépésre röpült s aztán sántitva kelt fel s nyögve, egyik lábát csak úgy huzva vándorogott tovább.

Mihály megfordult s nézte, hol van Marica.

Az ott volt mellette, sápadt volt s remegett, de mégis ő szólalt meg:

— Miért bántottad Mihály?

Mihály csak elbámult.

— Marica — kiáltott — még kérde, láttam, hogy megcsókol.

— Azt a virágot hozta, azért. Mihály, édes Mihály, ne haragudjál, inkább többet nem kell semmi, nem akarok látni senkit, csak téged édes Mihály.

S ekkor zokogva vetette magát Mihály keblére.

Mihály egy ideig csak lenézett a mellén zokogó kis asszonyra, majd lassan megsimogatta szőke haját, aztán felemelte mint szokta, ölébe vette, s vitte hazafelé. Az asszonyka pedig lassan-lassan elesendesült s ahol érte, nyakát, arcát, haját csókolgatta, majd ölelte, magához szoritotta a Mihály göndör fürtös fejét, miközben sutto-gta: Mihály, édes Mihályom.

egyik bírál, esetleg tévesen is bírálhat s ebből kifolyólag dicsér vagy dorgál; a másik buzdít és oktat. Legalább egy szakavatott felügyelőtől csak is ez várható!

És ha tudja az a tűzoltóság, hogy őt évenként egyszer vagy többször felülvizsgálják; ha tudja azt, hogy e vizsgálat alkalmával őket, ha kell, oktatják, de minden esetben buzdítják; ha a nemes verseny ösztöne lelkeikbe beplántál-tatik: akkor a tizedik és a többi években is csak oly örömmel és fokozottab ügybuzgósággal gyakorlatoznak, hallgatják az elméleti előad-sokat, mint az előzőekben, mint az elsőkben.

Kell tehát járásonként felügyelőkről, még pedig szakszerű felügyeletről gondoskodni. A felügyelők vizsgálati eredményükről a főbíróknak és a szövetségnek jelentéssel tartoznak, ezek a megyére terjesztik fel csoportosított jelentésüket.

Ama kérdésemre tehát, hogy hol tanulják meg a szakszerű oltás technikáját a tűzoltók és azok vezetői, megadtam a feleletet. Nem új do-logról szóltam, de olyanról, mi vármegyénkben ézideig nincs meg. E hiány pedig megfullasztója a bizonytalanságnak és teljes eredmény ke-segtesítésével írott szabályrendeletnek.

Azért tehát cikkem végén legyen szabad ismételnem, hogy:

1-ször. Tartassanak megyei tanfolyamok.

2-ször. Tartassanak járási tanfolyamok.

3-szor. Alkottassék szakszerű felügyelet.

Ez óhajok nem csak az enyéimék! A közér-dek és a nemzeti vagyon érdeke apellál itt vármegyénk agilis alispánja és a megyei intéző körtökhöz, várva, óhajva és kérve azok mie-lőbbi végrehajtását, még ha áldozatok árán is!

Ezek volnának a legfontosabbak, a siker érdekében nem mondhattam el. A Tekintetes Szer-kesztőség engedelmével leszek bátor a többi hiányokra is rámutatni, mik szintén orvoslásra várnak. Teszem ezt, nem hírnévi viselkedés-ből, hanem a köz- és nemzeti vagyon minél sikeresebb megvédése és a tűzoltás, tűzoltóság nemes céljának elérhetésén buzgón fáradozó, belső érzéseimből.

Nemespécseley.

Fejes Aladár,

a nemespécseleyi és a nagypécseleyi
3. tűzoltó egyletek parancsnoka.

Aktualitások.

(Szenzációk.) Az uborkaszazon, úgy látszik, kiment a divatból. A külpolitika, amely máskor nyaranta esendesen szunnyadozik, ezidén külön-leges szenzációkkal szolgál s nem engedni pihenni a diplomatákat, hanem lekötő teljes figyelmüket, éberségüket.

Kezdődött a német kancellár válsággal, folytatódott a perzsa forradalommal, majd a francia kormány bukásával. A spanyoloknak is megvan a maguk izgalma, mert az új trónkövetelő ehhez igyekszik tápot nyújtani.

A német kancellár változás egész Európát ér-deklő nagyfentosságu esemény. A közelmúltban érezhettük mi is a távozott német kancellár hatalmát. Neki köszönhetjük, hogy egész Európa békéjét a háboru fel nem dulta. Ha akkor a kancellári székben nem Bülow ül, akkor ma már fegy-verben állhatna egymás ellen egész Európa.

Bülow nagyságát mi sem jellemzi jobban, mint hogy bukása diadalmenetté alakult s ugyanaz a parlament, amelynek többsége bizalmatlansággal sujtotta, impozáns bucsut vett tőle s mint egy ember ünnepelte.

Egész Európára s különösen a mi monar-kiánkra nézve fontos kérdés: milyen gondol-kodásu, milyen irányu férfin az, aki Bülow szé-kébe ül. A diplomaták nem ok nélkül tekintenek szorongó szívvel a jövevény felé, mert az ő kezében futnak össze azok a szálak, amelyek Európa békéjét biztosítják.

A perzsa forradalom bombaszerűleg hatott az európai diplomáciára. Szinte észrevétlenül, min-den előzetes jelenség nélkül tört ki az egész forrongás, amely átalakította Perzsia alkotmányát. Amíg a diplomácia várakozással teljes figye-lemmel nézte a keleten lejátszódó eseményeket, addig a perzsák már új fejezetet írtak hazájuk történetének könyvébe.

A nagyhatalmak folytonos féltékenykedése nem pihen soha. A kánikulai esendben, a béke köpönyege alatt új és új bonyodalmak keletkez-nek. S ebben rejlik az a nagy veszedelem, amely miatt az európai diplomatáknak készen-

létben kell állaniok, mert egy pillanatra sem bizonyos, hogy mikor dől fel a béke szekere s mikor repülnek szerte szét a háborus veszedelmek miázmái.

A német, perzsa és spanyol események, Franciaország politikai válsága lekötve tartják a diplomácia figyelmét s a nyári pihenő az idén nem ígérkezik a diplomaták számára valami nyugalmasnak.

* * *

(Munka nélkül.) A munkanélküliség aratás idején valamikor ismeretlen volt Magyarországon. Az idén azonban már az is megtörtént, hogy ezer és ezer ember volt munka nélkül. Közvetlenül az aratás előtt 5425 munkást jelentettek be a földművelési minisztériumban. Eanyi munkás nem tudta, hogy mitévő legyen a legszorosabb munka napjaiban. A földművelési minisztérium munkásközvetítő osztálya nagy részüket ugyan elhelyezte, de mégis sokan maradtak kereset nélkül s félt, hogy a munkanélküliség a jövőben még nagyobb arányokat fog ölteni.

Ennek az áldatlan állapotnak sokféle oka van, amelyek között nem a legutolsó a szociáldemokrácia izgatása.

A szociáldemokrata párt tavaszi kongresszusán kiadta a jelszót, hogy: ki a falvakba. A népet fel akarta izgatni munkaadói ellen. Ez a vállalkozás csütörtököt mondott. A dolgozó népből — egy-két szerződészegést, kisebb sztrájk-szerű mozgalmat leszámítva — győzött a jobb belátás. A mezőgazdasági munkásság dolgozni akart és dolgozik is. Azt azonban minden józan gondolkodású ember beláthatta, hogy a gazdasági közönség a régóta tartó izgatást nem nézhetette tétlenül, összetett kezekkel, hanem elő kellett készülnie a rossz eshetőségekre. Biztosítania kellett magát az esetleges aratósztrájk ellen; elejét kellett annak a szomorú eshetőségnek venni, hogy a gabona meg ne semmisüljön a lábán. S ezért sokan, különösen a nagyobb uradalmak, aratógépeket vásároltak és nagy latifundiumokon, az óriási kiterjedésű alföldi nagy gazdaságokban, amelyek ezernyi munkásnépet foglalkoztattak, már dolgoznak az aratógépek. S ezért a mezei munkásság egy töredéke munka nélkül maradt.

Az idáig nagy hanggal tartott munkások most szomorúan keresik a békés munkát, majd meg azt követelik, hogy tiltsák meg az aratógépek használatát. Végül kérésre fogták a dolgot. A cserben hagyott szegény nép az izgatók által meggyűlöltetett kormányhoz fordult segítségért.

A szociáldemokrata párt ilyenkor a kezét mossa és természetesen a munkanélküliségért is a gazdasági és kormányzati rendszer hibáit okozza. Vagy pedig kíváncsiorlásra eszabít, amint hogy ezidén is megtette. Az új kíváncsiorlási törvényt okozta, pedig az még életbe sem lépett, mikor a földművelésügyi minisztérium már munkát szerzett a munka nélkülieknek.

Mivel az aratás már javában folyt, nagy nehézségekbe ütközött a sok ezer ember elhelyezése. Ha pedig a munkanélküliség nagyobb arányokat ölt, egyáltalában nem lesz lehetséges. Véget kell tehát vetni a fészkelődéseknek, nehogy a lelkiismeretlen vezérek a népet nyomorba dönthessék.

* * *

(A divat.) Egy gyógyíthatatlan betegségről beszélnek. Nem testi nyavalyákról és ezek gyógyításáról szólnak. Nem. Nem kenyérem, nem értek hozzá. Hanem arról, a mely névvel illetve egyik országos nem antifeministának a divatot. A divat tehát az a gyógyíthatatlan betegség.

Ugy vélem, nem idejét mult, korántsem elcsépet, unalmas tárgy, sőt inkább nagyon is alkalmas. A legpuritánabb gondolkodású egyszerű családban épen úgy, mint a felső tisztek exclusiv körében; komoly társadalmi kérdések sorozatában nem kevésbé, mint torzított

eroquis keretben ha nem is vezet, irányít és befolyásol, minden esetre számot tesz, foglalkoztat. De nem akarnék tulzásba sem esni, annál kevésbé morálpredikátornak felesapni; ugy is hiába való lenne. Az arcanum, a gyógyszer igen egyszerű, közismert, tudva tudjuk, unalmas, nevetséges lennék, ha ezt meg is emliteném. Egy pár megjegyzés, észrevétel csupán az, amit elmondandó vagyok ugy ötletszerűen, hevenyészetten, amint a tollam alá kerül, a divatról.

Előjáróban határozzuk csak meg, mi is az a divat. Ne törjük nagyon a fejünket, ugy sem sül ki valami patentirozott tizenhárom próbás találó meghatározás. A divat az, amit a kiválasztottak hordanak általánosítva és divat az, ami nekem tetszik, egyenesítve. Tudom, nagyon jól tudom, hogy ezzel még édes keveset mondtam. De hát jobbat, megfelelőbbet hamarjában nem tudok. Menjünk tehát tovább. Van-e létjogosultsága, kötelező ereje a divatnak? Erre már miharabb megfelelünk. Hát már hogyne volna? Hiszen a divat nemcsak él, uralkodik, hanem mindnyájunkat kötelez is. S ha nem is futóbolond, de mindenesetre excentrikus színbe feltűnni akarni látszó volna az az ember, aki a divat ellenében szóval, tettel próbálna érvelni vagy eselekedni. Nem ajánlom, hogy bárki is megkísérelje. Egyhamar annak tenné ki magát, hogy nyilvános helyen megjelenve csoportosulást, csődületet okozna s talán meg is indítaná ellene a rendőri eljárást, valamelyes kihágás miatt. És ha most már azt a kérdést tesszük föl magunknak, vajjon van-e a divatnak, mint ilyennek valamely komoly, elfogadható alapja, ugy habozunk, kertelünk, nekünk tetsző, sokszor másoktól hallott nyilatkozatokhoz, frázisok használatához fordulunk ahelyett, hogy némi kis önbeismeréssel bevallanánk, hogy bizony a divat maga, használata és a divatnak való hódolás korántsem komoly dolog, nem is emberi erény, hanem gyarlóság, merő könnyelműség, megkülönböztetésre irányuló feltűnési viselkedés s valójában magunkba szállva, el kell ismernünk, hogy különbnek akarunk látszani embertársunknál.

Az orvosi szaktudomány már megállapította, hogy egyes betegségeket a levegővel szivjunk magunkba. Az éltető, fenntartó levegőben mozgó, nyüzsgő bacillusok révén kerül szervezetünkbe a betegség, a ragály. Így vagyunk a divattal is. Természeti szükségleteink lakásban, élelemben és öltözködésben első rendű szükségletek, több a „kelti“-nél, muszáj ezeket kielégíteni. Ezen szükségletek megszerzésében nemcsak anyagi viszonyaink, kényelmi követelményeink, hanem izlésünk és szépérzésünk is irányítanak. A kultura fejlettebb fokán álló ember nem fogja szem elől tévesztetni azt, hogy szükségletei kielégítésénél része legyen a test követelményei mellett az szépérzésnek, az izlésnek és választékosságnak. Eddig rendben volna. Ugy de a bacillus elmélet tapasztalata meghazudtolja e tételt, mást bizonyít. Szükségleteink beszerzésénél nem egyéni viszonyainkat, egyéni izlésünket követjük, hanem azután indulunk, amit látunk, ami megtetszik, amit hordanak, egyszóval ami a divat. Így szivjuk magunkba a betegség csiréit izlésünk, érzésünk rovására. És nem is kanalként, rendelés után, óra számra, hanem mértéktelenül, minden irányban és minden téren.

Nem esoda ezután, hogy a divat bacillusok betöltik egyszer bensőnket, kiszorítanak agyunkból minden helyes gondolkozást, az izlésnek minden választékosságát, át van itatva általuk lelkünk, agyunk, mint vizzel telt spongya és zse sem vesszük, hogy betegek, gyógyíthatatlan betegek vagyunk, a divat betegek.

De mit érne, ha mások rajtunk észre is vennék és jóakarattal figyelmeztetnének reá? Meggyőznének, a gyógyulásra vinnének?

Aligha. Egyszerűen nem hinnék el nekik. Irigyeknek mondanánk, kajánoknak tartanók s

reájuk sütnének a bélyeget, hogy azért mondják, mert nem akarják, hogy különbnek látszhassunk, mint ők, ők a sárga irigységgel elteltek. Hogy hiszékeny gyermek módjára ki fognak rajtunk s talán olyat dicsérjenek tettetéssel, álnoksággal, amiről meg vannak győződve, hogy nekünk nem jól áll, nem illik egyéniségünkhöz, viszonyainknak nem megfelelő, azt el sem hisszük s ha bennünk a gyanu és az erkölcsi elégtétel osztó ereje halvány mécsként dereng agyunkban: ugy adjuk vissza a kölesönt, hogy mi is szembe dicsérünk, elragadtatással szólunk, mikor magunkban annál nagyobbat kacagunk a jámbor hiszékenyek fölött, akik felültek a mi bevált ravaszágunknak. Másokat igyekezünk megtévesztetni s tulajdonképen magunkat tévesztjük meg. Meggyőződésből talán? Oh nem! Csak merő szokásból, mert így láttuk, így tapasztaltuk s mert ez így divat. Divat ebben, divat a pénz, becsület, erkölcs és tisztesség kérdésében.

Hogy pedig ez a betegség gyógyíthatatlan, az is kézen fekvő. Az utánzás suggesztív ereje folytán elhatalmasodott, hatalmába ejtett. Akkor éreznők magunkat valóban betegeknek, ha nem alkalmazkodnánk. Beleéljük magunkat, elválaszthatatlan kiegészítő részévé válik megszokás által egész életfolyamatunknak. Emberi módon, emberi felfogás szerint csak így eselekedhetünk s nem jut eszünkbe a Darwin-féle elmélet, a fajkiválasztás teoriája, almainkban sem kísért közös ősanánk alakja, kitől a majmolás utánzó sajátságát örököltük. Sőt inkább ugy vagyunk meggyőződve, hogy emberi fejlődést, haladást és tökéletesedést jelent az, mikor a kiválasztottak szokásához, életmódjához és körülményeihez igyekezünk alkalmazkodni és azt ugy tesszük, amint és a hogy ők eselekedtek.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Zalavármegye alispánja a csáktornyai, letenyei és perlaki járásbeli tvh. közutakon több faműtárgy helyreállítását, összesen 3524-99 K összeg erejéig engedélyezte.

A munkák elvállalására vonatkozó ajánlatok beadási határideje 1909. évi augusztus hó 16-ának d. e. 11 órája.

Ugyancsak Zalavármegye alispánja az alsó-lendvai járásban levő törvényhatósági közutakon 8 db faműtárgy és két korlát-szakasz javítását összesen 3276-94 K összeg erejéig engedélyezte.

A pályázatok beadásának határideje folyó évi augusztus hó 5-ének délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órája.

Mindezen munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Sopron, 1909. évi július hó 14-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirek.

Terjed a perenospóra.

Az ország egyes bortermelő vidékein a perenospóra olyan veszedelmes mérvben fellépett, hogy a termésnek 50—80% át tönkretette. Tokaj-hegyalján, az Érmelléken és Aradhegyalján megdöbbentő nagy a kár.

A földművelési miniszter a folytonosan terjedő szőlőbetegség elleni védekezés előmozdítása céljából szükségesnek látta, hogy szakközvegeit kiküldje az egyes borvidékekre; egyrésztől abból a célból, hogy meggyőződjenek arról: mely vidékeken lépett fel az infekció, másrésztől hogy a birtokosságot a védekezésre buzdítsák.

A betegség ezidén különösen a fürtöket támadja meg, ami annak tulajdonítható, hogy a perme-

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**

Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdévé, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszer-tárában Zalaegerszegen.

tezés alkalmával a firtök nem loosoltatnak meg eléggé. A peronospora azután befészkel magát a szőlőfirt kacscába s megfertőzi az egész firtöt. A bogycák ennek folytán leszáradnak s a termés tönkremegy.

A megfertőzött szemeket már megmenteni nem lehet. Arra kell tehát törekedni, hogy a fertőzés megakadályoztassék.

Vetter szőlészeti felügyelő a múlt héten bejárta a vármegye egyes szőlőtermelő vidékeit és bár peronosporás firtöt keveset talált, mégis feltétlenül szükséges, hogy a gazdák hozzájárassanak a védekezéshez, mert ha a veszedelem már fellépett, a védekezés késő lesz.

A Balaton mellékén a peronosporának még a múlt hét elején nyoma sem volt található; a zalaegerszegi szőlőkben azonban a szőlészeti felügyelő már néhány fertőzött firtre bukkant. A veszedelem tehát itt van.

A védekezés annál is inkább kifizeti magát, mert több vidék termése ugyszólván teljesen megsemmisült; a lapályos szőlőkben a fagy tett nagy károkat, tehát valószínű, hogy a bor ára emelkedni fog.

Azt hisszük, nem végzünk felesleges munkát, ha a földművelési miniszter által kiadott utasítás nyomán a peronospora elleni védekezésre vonatkozó tájékoztatást közöljük.

* * *

A hazánkban jelentkezett peronospora bántalom ez évben való rohamos terjedésének oka egyrészt a betegség fejlődésére igen kedvező időjárásban (esőzés, kivált erős zápor-esők utáni melegebb, szélesened, borongós napok vagy napszakok páratelt levegője) másrészt pedig a permetezés és rézkénporozás elmulasztásában keresendő.

A betegség fellépését, ha nem is teljesen, de meg lehetett volna akadályozni, ha a permetezés és porozás a virágzás előtt végeztetett volna, elég korán, mint ezt a védekezési utmutatás megszabja; — akkor t. i. mikor a virágok még bimbóban voltak és a firtök mint tömörebb, kupalaku képződmények még felfelé irányultak, a levelek pedig aránylag még gyérek s kiesinyek voltak és nem takarták el a firtöket.

Ez az időszak, illetve fejlődési állapot azonban most már elmúlt és a baj továbbterjedése csak szorgalmas rézkénporozással akadályozható meg. A porozás azonban most már, mikor a lombzat sűrű és a növekedni kezdő bogycákat legnagyobb részt levelek takarják, egyszerű módon nem végezhető elég sikerrel, mert a kifuvott por nem juthat a firtökhöz az azokat elfödő levelek miatt.

Ez okból a porozás most már legcélszerűbben akként volna végzendő, hogy a porozó munkás előtt egy nagyobb gyerek egy villa alakú, de hosszabb nyelű ruddal (hogy a villát kezelő gyerek a porfelhőn kívül állhasson) a beporozandó tőke leveleit félrehajlíja s így a porozás közvetlenül a tőke azon részén történhetik, ahol a firtök el vannak helyezve.

Nem szabad azonban elbizakodni, hogy a teljesített porozással eleget tettünk, még az esetben sem, ha a baj terjedése látszólag szünetelne, mert a betegség csirája ott lappang a firtben és a firt körül és a növekvő bogycákat nagy előszeretettel fertőzi meg.

Ezért a porozást 2 hetenként ismételni kell, nehogy a szépen fejlődő bogycák később — július végén vagy augusztus elején — a közben jelentkező fertőzések folytán leszáradjanak. Ha pedig közben az eső lemosta a port, természetesen meg kell ismételni a porozást megint. Csakis az ismételt s figyelmes rézkénporozás által hártható el a firtök nagyobb pusztulása, de csak az esetben, ha a rézkénpor tényleg a firtökhöz illetve a bogycák közé is bejutott.

Ne ijedjen meg a gazda, ha azt tapasztalja,

hogy az első porozás után még mindig megbetegedő és kiszáradó bogycákat lát. Ez a jelenség nem azt mutatja, hogy a védekezésnek nem volt hatása, hanem azt, hogy az ilyen bogycák már a porozás előtt meg voltak fertőzve. A már fertőzött bogycákat meggyógyítani nem lehet, csakis a még érintetlenek védhetők meg rézkénporozás által attól, hogy megbetegedjenek.

A porozást akkor is sikerrel lehet folytatni, ha az időjárás nedves; sőt legsikeresebb korán reggel, mikor a firtök még harmatosak, mert a rézkénpor a nedves bogycákra jobban tapad s védőhatását is jobban kifejtheti.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága 1909. évi július hó 27-én délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, a vármegyei gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát képezi: A balatonparti vasut segélyezésére megszavazott összegnek kölcsön útján leendő felvétele.

Beiktatás. Magyar Miklós ev. lelkész e hó 20-án iktatták be a zalai egyházmegye esperesi hivatalába, a Kővágóórsön tartott egyházmegyei gyűlésen.

Kinevezés. Főispán ur Óméltósága Nagy Antal vármegyei irnokot a X-ik fizetési osztály I-ső fokozatába iktatván, Gondy István megyei s. könyvudászta a XI. fizetési osztály III-ik fokozatába vm. irnokká, Rédey László díjnokot pedig a vm. alispán s. könyvudászta léptette elő.

A soproni kereskedelmi és iparkamara új titkára. Július 27-én teljes ülése lesz a soproni kereskedelmi és iparkamarának. Ezen az ülésen kerül betöltésre a Kirchnopf Frigyes elhalálzásával megüresedett titkári állás, amelyet pályázat mellőzésével Dr. Taizs Károly másodtitkár előléptetésével töltenek be. Dr. Taizs már évek óta tisztviselője a kamarának s méltó munkatársa volt Kirchnopf Frigyesnek. Vele olyan férfi kerül a kamara legfontosabb állására, akit tudás szakértelem és agilitás képesítenek a fontos közgazdasági állás betöltésére. Kereskedői s iparos körökben Dr. Taizs Károlyt előnyösen ismerik s örömmel látják a kamara titkári állásában.

A balatonfüredi Annabál. Balatonfüred hagyományos nyári multságát, a híres Anna bált, ezidén augusztus 7-én tartják meg. A rendezőbizottság, amely Zalavármegye fiatalágának s a fürdőn időző ifjúságnak tagjaiból alakult, serényen dolgozik, hogy a multság minél fényesebb legyen. A védnökséget gróf Batthyány Pál, Zalavármegye főispánja vállalta el.

Új gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Zalamegye letenyi járására gazdasági tudósítót Sulyok Gyula becs helyi lakost nevezte ki.

Eljegyzés. Büchler Pál helybeli kereskedő eljegyezte Skopár Irmát Kiskomáromból.

A Zalaegerszegi Daloskör múlt vasárnap közgyűlést tartott, amelyen kimondták, hogy a jövőben a »Polgári Daloskör« cím helyett egyszerűen »Zalaegerszegi Daloskör« címet vesz fel; továbbá megválasztották a vezetőséget s megalakították a választmányt. A Kör védnöke gróf Batthyány Pál főispán. Az elnöki tisztet Dr. Korbai Károly polgármester vállalta el; társelnök lett Wapper Ignác; alelnökké Dr. Csák Károlyt választották s a választmányba több új tag lépett. Vezető karnagy Kurucz János, karnagy Kecskés Dezső. A Daloskör fenállásának rövid ideje alatt derék munkát végzett s különösen amióta Kurucz János vezet, számottevő sikereket aratott. Most pedig fokozott buzgalommal dolgozik s ha a buzgalom nem lohad, a jövő idényben számottevő tényezőjévé válik a város kulturális életének. Nagy nyereség a Körre nézve, hogy

Dr. Korbai Károly polgármestert nyerte meg elnökül s vezetése alatt folytatja a megkezdett munkát.

A kereskedők zárójára. A zalaegerszegi divat és diszmitáru üzletek következő tulajdonosai u. m. Schütz Sándor és fia, Reisinger és Eisner, Rosenberger L. Lajos, Singer Miksa, Szántó Henrik, Marton Márkus utóda, Radó Henrik, Büchler és Keszler, Fenyvesi Miksa fia, Deutsch Herman, ifj. Horváth Jenő, Goldner L., Korein Viktor, Versenyáruház, (Pollák Ede) a Kereskedő Ifjak Ökénépző Egyesületének közbenjárására közös megállapodás folytán azon dicéretreméltó reformot léptettek életbe, hogy üzleteiket folyó hó 26-tól szeptember hó 1-ig este 7 órakor lezárják. Az üzlettulajdonosok ezen humánus eljárása leginkább az alkalmazottak érdekében történt, akik idejüket egész éven át kora reggeltől késő estig az üzletekben töltött fáradtságos munkával. Hogy az üzlettulajdonosok ezen szép elhatározásukat érvényre emelhesék, első sorban a nagyközönség pártolására van szükségük s ezuton, a maguk és alkalmazottaik nevében is kéri a vásárló közönséget, hogy szükségletét a jelzett idő alatt este 7 óra előtt szíveskedjék beszerezni.

A Balaton mellől. A magyar tenger partján a múlt héten élénkült meg igazán az élet. Az időjárás kedvezőbbre fordult s a fürdővendégek és kirándulók ellepték a partot. A Balatonparti vasuton oly élénk volt a forgalom, hogy a vonatok alig győzték befogadni a közönséget. Különösen élénk volt a vasárnap. A Veszprém és Almádi között közlekedő vonatok állandóan zsúfolva voltak. Alig nyílt meg a vonal, a pályaudvarok és az állomások máris szűkeknél bizonyultak. Különösen szűk a tapoleai állomás, amelynek kibővítése elodázhatatlan. A Balatonparti vasuton utazók elragadtatással beszélnek az ut szépségeiről. Az öblök hajlásait követő vonal folyton változó képeket tár fel az utas előtt. Egyik oldalon a remek víztűkör, a másik oldalon a változatos hegyalakulatok gyönyörködtenek. Csak az a baj, hogy a Balaton szépségeinek élvezete nagyon drága multság. Ezidén még fokozódott a drágaság s bizony évről évre több pénz kell a nyaraláshoz.

A zalaegerszegi katolikus legényegylet 1909. július 18-án tartott nyári multságán felülfizettek: Legáth Kálmán, Lázár József 5—5 K, Kun Vilmos, Simonffy Jenő, Kecskés Dezső, Kummer Gyula, Csoknyai István, Pál József 2—2 K, Pintér György, Gerencsér György, Lang Ferenc, Szakál István, Schütz Frigyes, Vinger Antal, Horváth István, Lukács Sándor, Zsovár János, Gergác József, Ács Imre, Pál Lajosné (Fiume), Tantó Pál, Hódy Pál Lehel 1—1 K, Kucséra István, Fatér Károly, Egyed Mariska, Fendrik Lajosné, Szocsák Lajos 60—60 f, N. N. 50 f, Keizer Károlyné 40 f, Holcár Jenő, N. N. 20—20 fillér.

Ovodai évszázó vizsgálatok. A zalaegerszegi kisdodovodákban az évszázó vizsgálatok július 31-én délelőtt 8 órától kezdve 10-ig fognak megtartatni.

Távbeszélő központ. A zalaegerszegi távbeszélő központ a Feldbach és Weiz osztrák távbeszélő központokkal való esereforgalomba bevonatott. A 3 perces tartó beszélgetés díja Zalaegerszeg—Feldbach között 2 K. Zalaegerszeg—Weiz között 3 K. Sürgős beszélgetése után e díjak háromszorosa fizetendő.

Halálos baleset a gyakorlótéren. Svastits Józsefet, a császári és királyi 48. gyalogezrednél szolgálatban lévő főhadnagyot halálos baleset érte a minap Szerajevóban. Ugyanis a katonaság gyakorlatra vonult ki, a hol a főhadnagy lovat eddig ismeretlen okból megbokrosodott, lovasát elragadta és miután ez nem tudta a megvadul

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

tetőfedőanyag

állatot megfékezni, ledobta, miközben fejtezőre bukott és ott nyomban szörnyet halt. A szerencsétlenül járt rokonszenves főhadnagy iránt megyszerte élénk részvét nyilvánult meg, mert itt nem csak rokoni összeköttetéseinél fogva, hanem előkelő mómora miatt is nagy népszerűségnek örvendett. Svastits Nagykanizsán éveken át szolgált az ott állomásozó csapatnál.

A Hadik mumia. Alsólendvának egyik nevezetessége a vitéz gróf Hadik Mihály mumija, amely a hegyen levő Szentháromság kápolnában hever gondozás nélkül. Az idő viszontagságai, valamint a nemtörődomség kikezdték a háromszáz esztendősi mumiát. Ruházata lefoszlott s egy piszkos zugbar, valami ronggyal leterítve helyezték el a legendás hős földi maradványait. Az „Alsólendvai Híradó” most mozgalmat indított, hogy a mumiának méltó helyet biztosítsanak. Gyűjtőveket boesátottak ki s a mozgalom nem maradhat siker nélkül, mert Alsólendva közönsége nem nézheti tétlenül a hős iránt tartozó kegyelet megsértését és az érdekes emlék megsemmisülését.

A nagykanizsai Pátria pótkávégyár részvénytársasággá való alakítása, úgy látszik, nem sikerül. Nagykanizsáról azt írják, hogy a cég a Franck Henrik Fiai kassai pótkávé gyárral megállapodásra lépett, amely szerint jövőben a két gyár üzemét közös üzletvezetőség intézi. A Pátria üzemében a megállapodás lényeges változást nem idéz elő, mert az eddigi tulajdonosok, a Schware és Tauber cég tagjai, a vezetésre ezután is befolyást gyakorolnak.

Gyilkos apa. Kaszás István a pogányvári hegyen levő házából a múlt hét egyik napján, estefelé éktelen lármát, kiabálást, káromkodást és segélykiáltásokat hallottak a szomszédok. Néhányan a láрма színhelyére siettek s Kaszás Istvánt borzasztó felindulásban találták. Tizenhárom éves fiát fojtogatta. A gyermek már meg volt halva, mire a szomszédok kivették az apa kezéből. Kaszást feljelentették s a esendőrség a brutális embert letartóztatta. A szomszédok úgy adják elő az esetet, hogy Kaszás elküldte a fiát teheneket legeltetni s azt parancsolta a gyermeknek, hogy az állatokat jóllakva hajtsa haza. Amikor a gyermek naza hajtott, az apa felbőszült, mert a tehene nem laktak eléggé jól. Kaszás tagadja, hogy ő fojtotta meg a fiát. Azt mondja, hogy az ijedtében felkasztotta magát s ő a kötélről vette le, ép abban a pillanatban, amikor a szomszédok betoppantak.

A Balaton vidéki vasut műszaki leírását a „Műszaki Ért.” a következőleg közli: A Balaton vidéki vasut a 117 km. hosszú Börzönd—tapoleai fővonalból és a 16 km. hosszú Veszprém—alsóörsi szárnyvonalból áll. Összhossza tehát 133 kilométer. A 25.4 m. hosszú szabadbattyáni vashíd a Sárvíz-csatorna felett a fővonal legnagyobb nyílású hidja. Füle közleg határában a 15 m. magas töltésben egy 4 m. széles és 50 m. hosszú boltozott aluljárót építettek. A Csajági völgyben van a Győr—Veszprém—dombóvári vasutnak az áthidalása egy 7 m. nyílású vashiddal. A Csittényhegy legmagasabb pontján egy 195 m. hosszú alagutat furtak. A szárnyvonalon Veszprém város törvényhatósági útját egy 28 m. hosszú, 3 nyílású viadukt hidalja át. A Vödörvölgynek baloldaláról a jobb oldalra átvezető töltésben egy 6 m. széles boltozott átvezető készült. A fő- és szárnyvonal összes műtárgyainak (átvezetők, aluljárók, pályáthidalások stb.) száma 300. — A fő- és szárnyvonalon közel 2 klm. földmozgósítás volt és a hidak és magaséptítményekre mintegy 45000 kbm. falazatot létesítettek. A pályatest megengedett maximális emelkedése: 10 pro ‰ a fővonalon és 20 pro ‰ a szárnyvonalon. A legkisebb megengedett kanyarulati sugár a fővonalon 275 m. és a szárnyvonalon 200 m. Az egész vasut építési és kisajátítási költsége 7,330.00 koronát tettek ki. A vasut balatonmenti (Kenese és Hírbelény közti) részén — az eddigi szokványoktól eltérőleg — magyar stílusban képezték ki az épületeket. A Balaton vasut gazdasági jelentősége elsősorban a környékbeli bortermelés, továbbá a Balaton-kultusz fellendítésében fog megnyilvánulni, mivellett a hegyekben található s iparilag értékesíthető anyagok kihasználásának is jelentékeny szerep fog jutni. Eddig is Polgárdiban és Badaonytomajon modern kötermelési ipart létesítettek, mechanikai közúzóval kapcsolatban. Almádi és Alsóörsön pedig kiváló keménységű és könnyen dolgozható építőkötelep

létesítésére van jogosult remény. Természetesen mint vasut az ésszerű közlekedéssel kapcsolatos fejlődési következmények jótéteményeit is maga után fogja vonni az egész vonalmenti lakosság számára. Az is természetes, hogy minden a vonal mentén fekvő ingatlan értéke rohamosan emelkedni fog a vasut által. A főváros közönsége pedig a Balatonnak kedvelt erdős oldalát most már könnyebben megközelítheti, miáltal új fürdőtelepek fognak létesülni és a Balaton rég óhajtott felvirágzásához mind közelebb vezet bennünket. A vasut építés folyamatát illetőleg kiemelendő, hogy a Babocsay Hermán és Baján János építési társ-vállalkozók teljes erőmegfeszítéssel, sem költséget, sem fáradságot nem kimélve, törtettek a munka befejezése felé, amihez leszámítva a téli időjárás — mondhatnók — mindössze 14—15 hónap állt rendelkezésükre. Kiemelendő továbbá, hogy a máv. műszaki közegei ebben az esetben a szokásos egyszerű ellenőrző funkciótól eltérőleg szintén a legerélyesebb tényleges munkát teljesítették s ezáltal vált lehetővé a vállalkozóknak, hogy ezt a hihetetlen munkatömeget olyan rövid idő alatt, ily tökéletes technikai kivitelben befejezhették.

A zalaegerszegi iparos ifjak önképző egylete folyó hó 18-án tartotta tisztújító közgyűlést, melyen megválasztották a következők: elnök Kulcsár Gyula, társelnök Balaton Sándor, titkár Maróthy István, helyettes titkár Kovacsics Kálmán, háznagy Klein Vilmos, pénztáros Jádó Károly, ellenőr Grünfeld Izidor, könyvtáros Stein Pál, zászlótartó Karlovics Gyula. — Választmányi tagok: Berger Miksa, Radó Henrik, Makk Ernő, Lakatos István, Kakas Ágoston, Vincze József, Lendi Gyula, Malek Rudolf, Véber Ferenc, Toriszay József. Pótlagok: Vóber Jenő, Krónycz József, Böcskey Jenő, Rozner Béla. Számvizsgálók: Lang Nándor, Magyar József, Hólezer Ernő.

Rabló cigányok. Amíg a belügyminisztériumban bürokratikus lassúsággal gyűjtik a cigányokra vonatkozó adatokat a legközelebb összeüzlendő ankéhez s amíg a humanizmustól csepegő javaslatok készülnek: addig egy csapat vakmerő kóbor cigány rabolva, fosztogatva vonul végig három vármegyén. Pusztán csak a véletlennek köszönhető, hogy a rablóhadjárat emberáldozatot is nem követelt, mert a cigány mindenre kész, ha ellenállásra talál. Valósággal esküdt ellensége a társadalomnak; közveszélyes parazitá, amely gyilkol, rabol minden lelkiismeretfurdalás nélkül. És mi a humanizmus nevében türjük ezt az emberi érzéssel nem bíró gyűlevész népet, amelyet még a legsötétebb kelet is kidobott magából, mint hasznavehetetlen piszkot, a kulturállamok pedig kiirtották, mint a dúvadat.

Még a múlt héten betörték egy kocsin járó cigánykaraván tagjai a vas megyei Sényeházán levő takarékpénztárba. Kiásták az épület falát s elvitték a nehéz Wertheim szekrényt. Akkor vették észre őket, amikor a vasszekrény már a kocsijukon volt. Üldözöbe vették a rablókat, de ezek folytonosan lövöldöztek s az üldözőket elriasztották. A Wertheim szekrényt azután felszékkel feltörték, a váltókat és adóleveleket kiszórták, 1848 K készpénzt magukhoz vettek, azután elváltak.

Másnap Csonkahegyháton kiásták Gyenese József birtokos házában a falát s összepakkoltak sok ruhaneműt, az istállóból elkötötték két lovat és egy csikót, amelyekkel elmenekültek. (Szombaton kaptuk az értesítést, hogy Gyenese lovai megkerültek, mert azokat a cigányok menekülés közben elhagyták. Az egyéb rablásokból származó lopott lovak legtöbbje szintén megkerült.)

Hétfőn éjjel már Alsórajkon voltak. Kocsival hajtottak be a községbe, megállottak Koller István kastélya előtt s kibontották a falat. A téglákat sikerült is kiszedniök, amikor azonban a belső faburkolatot bontották, Dr Koller István pacsai szolgabíró felébredt és gyertyát gyújtott. Ezt észrevették a rablók s elmenekültek. Dr Koller István három lövést tett utánuk, de nem talált. A cigányok a vasuti töltés mellett vágattak Kilimán felé. Kilimánban feltörték Schlesinger Fülöp boltját s minden értékes holmit magukhoz vettek. A koresmaszobába azért nem törték be, mert a kutya ugatás elriasztotta őket. Ismét átmentek Nagy Imre házához, ahol az éléskamarát fosztották ki s azután valahol elrejtették.

A nagykanizsai rendőrséget már napokkal előbb értesítették, hogy egy cigányesapat közeledik a város felé s a szentferencendi zárda pénztárszobáját készül kirabolni. A zárda folyosóin s a templomban tehát esendőrok helyezkedtek el és várták a rablókat, akik hétfőn éjszaka 11 óra után meg is érkeztek. A esendőrok és rendőrok úgy állapodtak meg, hogy bevárják, amíg a cigányok betörnek a pénztárba s ott fűlelik le őket.

Tizenegy óra körül hat cigány kettesével, rendben vonult a zárda felé. Mindegyiknek a kezében fűtykő, vasvilla, vagy feszítőrud. A zárda falkeletésén levő ajtót hamarosan felfeszítették s beléptek a folyosóra. Ekkor azonban a véletlen megakadályozta, hogy elfogják őket.

Egy szerzetes ugyanis kocsin tért vissza Kiskanizsáról, ahol gyóntatni járt. A kapus pater a kocsizörgést hallva lement a földszinti folyosóra, hogy a visszatérőnek ajtót nyisson. Ekkor egyik rabló kétszer rálőtt s mikor a lövésck zajára itt is ott is siető léptek hallatszóttak, a cigányok elmenekültek. A hazatérő pater a rablók között ment be a zárdába s egyik betörő rászólt a társaira, hogy bántódás nélkül boesássák be a papot. A szerzetes az őrszemet is látta. Ott térdelt a templom előtt álló keresztnél.

Valószínűnek tartják, hogy a cigányok már jó előre kitanulmányozták a zárda fekvését. A zárdában folyt építkezésnél ugyanis két cigányfiu is dolgozott, mint zuláger. Ezek lehetnek a kémek.

A banda a Kinizsi utcáig futott, itt szekerekre kaptak s meg sem állottak Nagyrőcséig, ahol hamarosan betörték a nagykorosmába. Az ajtókat kívülről bekötötték, hogy zavartalanul dolgozhassanak. Rőcséről átrándultak Galambokra, ahonnan két lovat vittek magukkal.

A esendőrség üldözöbe vette a rablókat s megállapította, hogy azok a fátadalmakat a balatonhidvégi, majd a káptalanotúti erdőben pihenték ki s onnét a Balaton part felé vették útjukat.

Ugyanez a karaván volt az, amely Arácsón is betörést követett el s magával cipelte Balatonudvari község pénzszerényét.

Ilyen állapotok uralkodnak Magyarországon a huszadik század elején.

Fegyver a gyermekek kezében. Kovács György kivitte a csaphegyi szőlőjébe Horváth János nevű 11 éves unokáját, aki ott egy Horváth Ádám nevű 10 éves fiúval játszott. Amíg a gazda a szőlőben járt, a gyermekek kihozták a pincében levő vadászfegyvert s a kis János babrálni kezdett vele. Eközben a puská eldördült s Horváth Ádám sikoltva összerogyott. A löveg vállába furdott s megsértette a tüdőt is.

Egy milliárd. A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék állaga elérte az egy milliárd (ezer millió) korona összeget. Ez az első eset, hogy egy magyar-osztrák intézet ily állományt képes felmutatni, amilyent különben csak nagyon kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyfontosságú közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a bizalmat igazolja, amellyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik.

Szerencsétlenül járt munkas. Tólosi József kovács segéd a nagykanizsai vasgyárban dolgozik. A napokban nagy pörölyökkel verték a megtüzesített vasat, hogy abból valamely hasznos eszközt formáljanak. Munkaközben Tólosi nagy vaskalapácsának a nyele kettétört, az egyik része óriási lendülettel elrepült társának a feje fölött s hatalmas koppanással a földre zuhant, nyele azonban Tólosinak az alsó testébe furdott és ezt oly súlyosan megsebesítette, hogy kórházba kellett szállítani, ahol most ápolják.

Villámcsapás. Mult hétfőről keddre átmenő éjjel kisebb nyári zivatar vonult el városunk fölött. A vihar nyugatról kelet irányába vonult és a esási határban Illés Péter esási gazdálkodónak összerakott képébe a villám lesújtott, mitől a különben száraz gabna megyűtt és hatalmas lánggal égett. A hativásárra igyekvő emberek a tüzet észrevéve, gyorsan hozzáláttak az oltáshoz úgy, hogy csak két keresztire való lett a lángok martatéka. De ez is nagy kára Illés Péternek, a ki különben is szorult anyagi viszonyok között él.

Elgázolt gyermek. A keszthelyi gazdasági akadémia fogata a múlt héten a hévízi uton elgázolt egy gyermeket, aki rövid szenvedés után meghalt. A gyermek saját pajkosságának lett az áldozata. A Keszthely felé robogó fogat elé több gyermek futott s kalapjukat lengetve ijesztgették a lovakat. Egyik fiu elejtette a kalapját hogy azt felkaphassa, közvetlenül a lovak elé szaladt. A kocsis nem tudta lovait megfékezni s a kerekek a gyermek mellén mentek keresztül.

Csak a fejét. Szres Iván és Szres István mnrabaráti lakosok közösen bort vettek, az osztzkodásnál azonban összeküldöböztek. A szóharcot hamarosan egy csattanós pofon követte. Szres Iván úgy vágta nyakon Istvánt, hogy belekékült az arca. A pofont Szres Iván felesége nem tartotta elégtételnek, hanem felragdolt egy vaslapátot s azzal úgy vágta fejbe Istvánt, hogy bezuzott fejjel bukott a földre.

Érdekes lopás. Mankovics József nagykanizsai borbély a múlt napok egyikén pár perere elszunnyadt az üzletében. Ez alatt valaki azt a tréfát engedte meg magának, hogy Mankovics Józsefnek az egyik asztalra helyezett arany zsebóráját és láncát elemelte. Mankovics szunyadásából fölébredve, rémülten vette észre a tolvajlást és mivel az ellopott óra s lánc nagyobb értéket képviselt, az esetről jelentést tett a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást. Most az az eredeti fordulat állott be, hogy egy szép napon a tolvaj visszalopta az órát is, a láncot is, ezeket Mankovics az üzlet ruhafogásán találta meg. Most még kíváncsibb a borbélymester arra, komoly volt-e az illető szándéka vagy csak megakart-e őt tréfálni az óra elvitelével.

Országos vásár. A Magdolna napján tartott zalaegerszegi országos vásár nem volt ugyan nagyon élénk, de tekintettel arra, hogy aratás idejére esett, mégis népesnek volt mondható. A sátorok között nem nagy forgalom fejlődött ki, de az állatvásárra elég nagy volt a felhajtás. Adás-vétel is sok történt s több külföldi kereskedő is jelentkezett. A szarvasmarha ára némi emelkedést mutatott a múlt hetek áraihoz képest.

Fatolvajok. Premus György gyümölcsfalvai lakos fával kereskedett, de olyanformán, hogy a fát az uradalmi erdőből lopta. Már jó ideje üzte ezt a jövedelmező mesterséget. Orgazdája is volt Polesek Mátyás felsőpusztafai lakos személyében, aki szívesen megvette potom árért a fát. A fatolvajokat most leleplezték és feljelentették a bíróságnál.

A bortörvény népies ismertetése. Durányi Ignác földművelésügyi miniszter egy hasznos kis könyvecskevel szaporította a földművelésügyi ministerium népszerű kiadványainak számát. A földművelésügyi minister ugyanis az új bortörvényt kérdés és felelet alakjában dolgoztatta át és könyvontatta. A könyvecske, melynek címe: „Az új bortörvény kis kátéja“, könnyen megérthető stílusban ismerteti a bortörvénynek s a törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteknek mindazon rendelkezéseit, amelyek a szőlősgazdákat, valamint a bor adás-vételével foglalkozókat érdeklik. Ára 20 fillér, lelkészek, községi jegyzők, tanítók, valamint kis szőlősgazdák azonban, ha eziránt egyszerű levélben vagy levelezőlapon a földművelésügyi ministerium könyvtárához fordulnak, ingyen kaphatják meg.

Vizbe fult gyermek. Slac Mihály szentmargit-hegyi lakos családjával együtt kint dolgozott a mezőn s gyermekei otthon felügyelet nélkül maradtak. A gyermekek játszottak a ház előtt folyó patak partján. Játék közben négy éves kis Antal bele esett a patakba s mire észrevették, már megfulladt.

A gyümölcsértékesítés érdekében. A földművelési ministerium ezidén is szervezi a gyümölcsértékesítést. Az országos gyümölcstermelési ministeri biztos a bejelentendő eladó készletek-

ből kimutatást készített s azt megküldi a nagyobb külföldi vevőknek. Akiknek eladó gyümölcstermésük lesz, saját érdekükben jelentsék be a földművelési miniszteriumnak.

A Néptakarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsán Fötér, Bayer-cukrász-féle ház

Saját tőkék 830.000 K.

Szerződéses viszonyban

a Magyar országos központi takarékpénztárral, Budapesten

Saját tőkéi 25 millió K.

Elfogad betéteket

takarékkönyvre 4 1/2% kamatra, folyószámlára megállapodás szerint;

Leszámitol

pénzintézet, kereskedelmi és ipari tárcaváltókat a legutányosabb kamatláb mellett.

Engedélyez váltó- és folyószámla hitelt.

Előleget ad minden-

nemű értékpapírra, vidéki pénzügyintézetek- és iparvállalatok részvényeire, arany- s ezüstneműekre és ékszerekre;

Kötelezvényre

kölcsönt ad **segélyegylete keretében** hetenkénti visszafizetésre.

Jelzálogkölcönöket

ad házra, telekre, földbirtokra;

a Magyar országos központi takarékpénztárral

való szoros összeköttetésénél fogva, a legelőnyösebb feltételekkel nyújt 10-50 évig terjedő

törlesztéses jelzálogkölcönöket készpénzben vagy záloglevelekben.

Már fennálló jelzálogkölcönöket előnyös

feltételek mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó mindennemű megbízásokat.

Felvilágosítások mindenkinek készséggel adatnak.

Hivatalos órák: délelőtt 9-12-ig, délután 3-5-ig.

Telefon-szám: 126.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

alkalikus natron-lithionos gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: hűgysavas diathesis, köszvény, eukorbetegség, gyomor-, vese- és hűghólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratian.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest V. József-körut 60. Főraktár: Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszeg

Kapható: gyógytárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Időjárás. Beköszöntött a kánikula, megjöttek az első forró nyári napok. Az előre jelzett kritikus napok nem következtek be. Julius 21-ikére volt jelezve a leghatásosabb esomópont s az egész napon keresztül a falevél se mozdult meg, a derült égről perzselő sugarakat szórt a nap s

kéjesen élvezték az árnyéket, amelyre a nyár eddigi folyama alatt nem sokszor szorultunk. Az aratás még mindig folyik. A meleg rohamosan megérlelte a gabonákat s a szép idő elősegítette a munkát. A jövő hét első napjaiban teljesen le lesznek tarolva a mezők.

Csikos - és „Henneberg“
Kockás - selyem K 35 f-től
Shantung - feljebb bérmentve és
Armüre - vámmentesen. Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		13.40	—
rozs		9.30	—
árpa		7.30	—
zab		7.50	—
tengeri		8.75	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy fűszerüzletemben naponta

friss házikenyer

kapható, melynek kitűnő ízéről egyszeri próbával bárki is meggyőződhetik és bizton hiszem, hogy az első kísérlet után állandó vevőm marad.

Legelőkelőbb háziasszonyok ma már nálam fedezik kenyérszükségletüket.

Minden hétfőn frissen sült tejes sütemény (kuglof) 4 filléres darabokban kapható.

Keresztelőkre és pasztákhoz szükséges sütemények elkészítését a legelősebb áron vállalom el. Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel

ZEISLER R.

fűszerkereskedő

VLAASSICS GYULA-utca.

„Evoe“

haj-csodaszer
bizonyíthatólag határos.

Kopaszság, hajhullás, hámítás elleni szer. »Evoe« erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növést. Egy nagy üveg ára, igen kiadós, 5 korona, három üvegé 12 korona.

„Evoe“-csoda-krém ránc, vimmerli, redő, bőrtak ellen Nagy tégely 4 korona.

„Evoe“ keleti szépitőszappan 1 kor. — Utánvéttel

Az „Evoe“-társaság főraktára:

Wien, II-518. Praterstrasse 518.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.- korona.

Hölgyek

és
anyák
figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruháscskák, tavaszi gyermek-kabátkák, köténykék lüster- és vászon kivitelben 1—14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legolesőbban beszerezhet.

Lusker Jánosné.

Novai uradalom petőfai
erdőrészben 1092 méter
gyertyán dorongfa és
701 méter hasábfá van

eladó.

Novai uradalom.

Ritka

alkalom ! alkalom
még ! még
rövid ideig!! ! rövid ideig!!

Finom férfi gypju kalap	3 K-tól feljebb
» » nyúlászor »	5 » »
» » cheviot öltöny	25 » »
» gyermek lüster »	9 korona
» » mosó »	3 » »
Férfi pique elejü ing	2.70 »
» szines » »	2.80 »
» angol sephier »	4.50 »
» selyem nyakkendő drb	— 50 »
» glació-keztü párja	2.40 »
» kötött harisnya párja	— 42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül

KOREIN VIKTOR

„KALAPKIRÁLY“-nál.

A zalavármegyei takarékpénztár r. t. az üresedésben levő díjas gyakornoki állás- ra pályázatot hirdet.

Pályázótól megkívántatik felső keresk. iskolai végzettség.

Bizonyítvánnyal felszerelt, sajátkezűen irt kérvények az igazgatóságához címzendők.

Az állás 1909. augusztus hó 15-én elfoglalandó.

Egyéb feltételek az intézet igazgatóságánál tudhatók meg.

Zalaegerszeg, 1909. július 20.

Zalavármegyei takarékpénztár r. t. igazgatósága.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdénőttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

— Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé. —

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

HIRDETÉSEK felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Értesítés.

A nagyérdemű építtető és háztulajdonos uraknak b. tudomására adom, hogy bárminemű új

tetőfedést,

cserép- és palatetők kijavítását

több évi külföldi tapasztalataim alapján legsikeresebben eszközölöm, valamint évi jókarban tartását felelősség mellett elvállalom.

Szives pártfogást kérve vagyok

teljes tisztelettel

Szabó János pala- és cserépfedőmester

Zalaegerszeg, Mária-utca 5.

A zalamegyeiek találkozó helye Budapesten

Kaszás Lajos

nagyvendéglője,

amely a népszínházzal szemben,
Rákóczi-ut 44-ik szám alatt van.

o o

Kaszás Lajos nagyvendéglőjét teljesen újra alakította, téli kerettel s tükörteremmel kibővítette, úgy hogy az minden kényelmet biztosít.

Kéri a földiek támogatását

Páratlan magyaros konyha.

Kitűnő zalai, esopaki, badacsonyi,
továbbá somlyói borok.

Tisztelettel

KASZÁS LAJOS.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlovoniában, a Délvasút állomása.

Vasas- és iszaphóforások 34° 50° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fagó gyógykezelés és hidegvizkúra, lég- és napfürdők, szabadban való fekvés és hizókúra. Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál, vérszegénység, csúznál, köszvény, valamint idegfájdalmaknál, különösen ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

ÉRTESÍTÉS.

A m. t. közönség szives tudomására hozom, hogy f. évi június hó 27-én ZALAEGRSZEGEN, a Fangler Mihály-féle házban,

mészáros és hentes

üzletet nyitottam. — Állandóan kimérek legjobb minőségű marha- és sertéshúst, hideg felvágottakat.

Szives pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gecsovics István.

TARCSA - gyógyfürdő

Vas megyében.
(A magyar Franzensbad.)

Speciális női és szívgyógyfürdő.

Hidegvízgyógyintézet. Világhírű vas-lápjá a Franzensbadival egyenértékű, sőt a marienbadit is jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb. Természetes szénsavas fürdők. Glaubersós-vasas és lithion tartalmu alkalikus só források. Páratlan gyógyhatásu vérszegénység, csúsz, hagsavas dia-
thezis, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek hurutos bántalmái ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Kornél, v. tanársegéd és dr. Glück Gyula. Évad május 20-tól szeptember 15-ig, esetleg végeig. Vasut, posta, távirda és telefon állomás. Közvetlen vasuti kocsik közlekedés „Tarsa-fürdő“ felirattal. Vilányvilágítás, fenyvesek. Kivánatra prospektus.

2 csomag rendelésnél portómentesség.

Egyedüli kiváló vásárlási alkalom rövid-árakban kereskedők és házalók részére. Szétküldés magánosoknak is.

40-45 mtr. maradék csak 16 K.

Bluz-szövet (angol zefir) 80 cm. széles, legújabb finom minta. **Divatzefir** ruhák, bluzok és ingek részére. **Kanavász** ágyhuzatokra (előven színekben) **Oxford** férfinyekre (rendkívül tartós minőség) szintartó flanell férfi és női fehérneműre. **Kék vászon** konyhakötény és háziruha részére. Maradék hossza 6-15 méter. Hibánélküliségért, moshatóságért és legjobb minőségért jótállás. **Az összeg azonnal visszaküldetik, ha az áru nem tetszik és ez esetben a csomag bérmentetlenül is elfogadtatik.** Legkisebb rendelés egy postacsomag, 40-45 m. utánvét mellett. Megrendelésnél a kívánt árucikk is kiválasztható.

STEIN S. vászon - szövődéje NACHOD (Böhmen)

Ajánlok továbbá elsőrendű, a legfinomabb keletgyéhez való fehérített rnburgi vásznat és fehérített köppert alsóruhákhoz, 10 méter tetszés szerint összeválogatva 18 korona 50 fillér.

Vajmesteri állást

keresek azonnali belépésre, esetleg gőzgéphez nagyobb forgalmu üzembe. — Érték mindenféle gép javításához. Ajánlatokat a következő cím alatt kérek:

Vajmester, Tófej, Zalamegye.

A kanizsai loavató bizottság által ágyus lónak bejegyzett egy db 15³/₄ markos

4¹/₂ éves

sötét pej herélt ló

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad LÖWENSTEIN cég Zalaegerszegen.

Középkoru és megbizható főzőnő

felvétetik egy kereskedői háznál, ahol az urnő üzletileg van elfoglalva s háztartását egy cseledeány segélyével egy megbizható nőre óhajtja bizni. Cím a kiadóhivatalban.

Egy régi, jó forgalmu

bolthelyiség lakással együtt

augusztus 1-ére kiadó Németh Gábor kályhás-mester urnál, Csányi-utca 18-ik számu házában.

Kitüntette:

az ezredéves kiállításon kiállítási éremmel, 1896 május 14-én az Országos Iparegyesület által díszéremmel.

KESZLI FERENC

butor-asztalos

Zalaegerszeg, Csányi-utca 41. sz.

Kitüntette:

az 1900 évi párizsi világkiállításon ezüst éremmel, az 1904 évi soproni kiállításon arany éremmel.

Raktáron tart és megrendelésre készít

BUTOROKAT

intarziái berakással, kiváló minőségű anyagból, ugymint: tölgy, bükk, dió, cseresnye, szil, kőris, jávor, mahagóni, amerikai dió, és körtefából.

Alkalmi vétel!

ÉRTESÍTÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szives tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder **régi árait**, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyag-szükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

zalalövői metszőmön
meglepő olcsó árak

mellett eszközölheti.

Nagyobb vételeknél külön árendemény!

Tisztelettel
FRIM JÓNÁS
gőzfűrésztulajdonos
Zalalövőn.

A francia kozmetika diadala.

Teljes keblet kap a **LAVALIER ELIXIR** használatával.

Különleg használandó, biztosan ható készítménye Lavalier-nek, Páris. Ára palackként 8 K.— Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben, vagy utánvétellel a Lavalier-raktár Felix Parker utján, Wien, I. Karlsplatz 3.

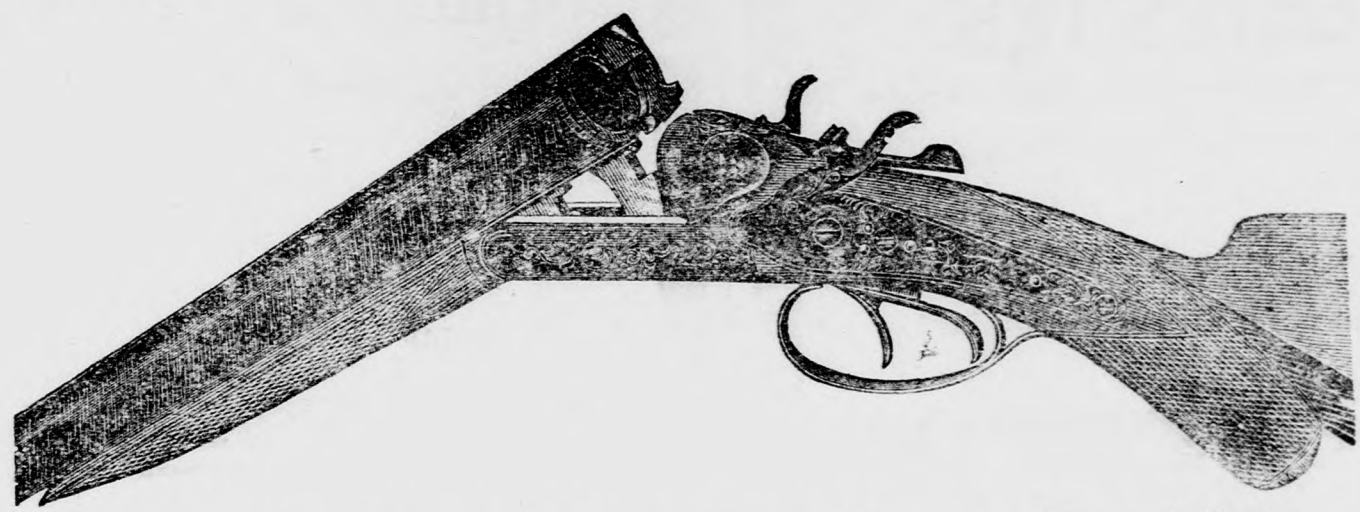
Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvénynek, csúszlós és meghűtésenként bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Riehter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Főrák József gyógyszerésznél, Budapesten.

Riehter gyógyszerár az „Árny országhoz“, Prágában. Előre behatárolás 5 fut. Mindennapi csatl. ártól.

Vadászközönség figyelmébe.

Nagy választék van új vadászfegyverekből, új forgópisztolyokból, flóbertekből, mindennemű töltényekből és jókarban levő fegyverekből.

Elvállalom kezesség mellett fegyverek szakszerű javítását, barnítását, beégetését.

Raktáron varrógépek, kerékpárok, új és jókarban levők.

Elvállalok

mindennemű épület- és díszmű-lakatos munkákat, diszkapukat, sirkerítéseket.

Nagy javító-műhely!

Szives pártfogást kér

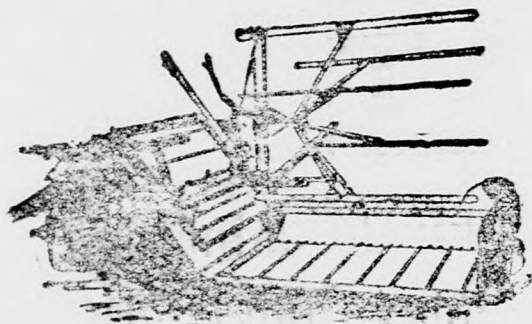
HORVATH IMRE

kereskedő

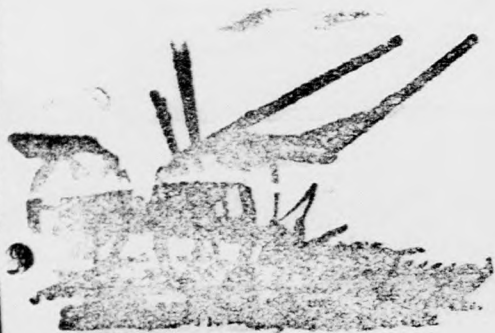
Zalaegerszeg.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszázó és kéveköttő aratógépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekében kérjenek prospektust

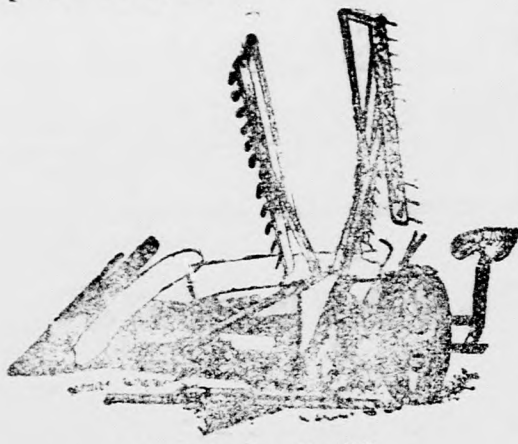
MASSEY-HARRIS

kéveköttő, MASSEY-HARRIS MASSEY-HARRIS

fűkaszázó,

aratógépek: stl.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO, északamerikai fűkaszázó- és aratógépgyár.

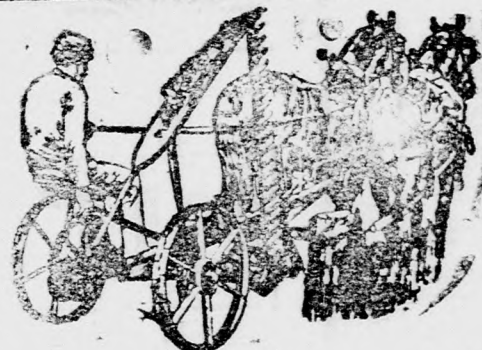
!!! A világ legerősebb gyárműve !!!

Verdőképviselő: **Kornstein Gyula Sándor** BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 23. sz. Utazók és ügynökök után nincsnek.

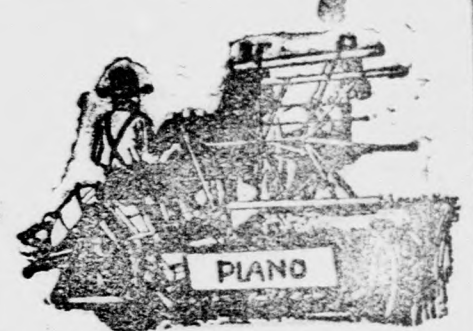
Közvetlen kérdésküldések kéretnék.

Iroda és kiállítási helyiség: V., Alkotmány-utca 23. szám.

Acéli szénagyűjtők, talajmivelő gépek stb. és gazdasági eszközök.

munkás-
hiányt

a mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

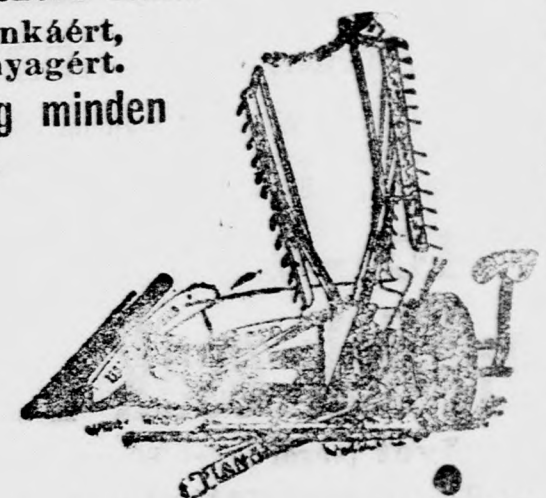
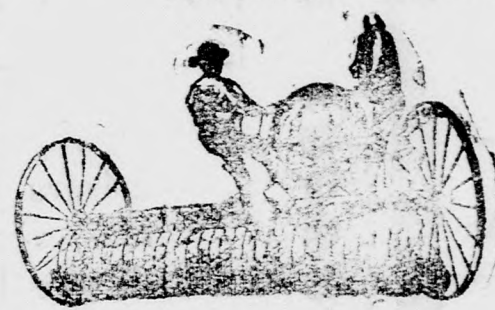
Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

- „PLANO“ kéveköttő aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszázó gépek,
- „PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.

Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

MAGYAR SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csákiya-u. 3.

SPECIÁL-GÉPGYÁR:

szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.